

Cizinci a cizinky ze třetích zemí na trhu práce v ČR

27/05/2009

Yana Leontiyeva a Michaela Vojtková
SOÚ AV ČR, v.v.i

Osa prezentace:

- I. Migranti a migrantky na trhu práce v ČR ve statistikách
- II. „Výzkum záměru cizinců ze třetích zemí, kteří přijíždějí do ČR pracovat na základě povolení k zaměstnání, usadit se dlouhodoběji či trvale v ČR“.
- III. Usadí se v ČR?

Aktuální statistiky (1):

- K 31. 12. 2008 bylo evidováno:
  - 438.301 cizinců (70 % třetí země)
    - z toho 172.927 cizinců s trvalým pobytem – (40 % třetí země – 1/5 žen)
    - 265.374 cizinců s některým z typů dlouhodobých pobytů nad 90 dnů – (60% třetí země, 1/3 žen)

ČSÚ, 2009

Aktuální statistiky (2):

- Celková zaměstnanost cizinců k 31. 12. 2008 činila 361 709
  - 284 551 (79 %) těchto cizinců bylo evidováno úřady práce
    - Ukrajina (80 000 osob, 30%);
    - Vietnamu (16 000 osob, 6%);
    - Mongolsko, Moldavsko, Bulharsko, Uzbekistán, Rumunsko, Rusko.

ČSÚ, 2009

II. Výzkum zaměstnaných cizinců ze třetích zemí

- SOÚ AV ČR (MPSV), 2006-2007
- Analýza:
  - demografických charakteristik migrantů,
  - vzdělanostně-kvalifikačních předpokladů,
  - aspirací migrantů - usazení se v ČR
- Zhodnocení metodologických aspektů výzkumů cizinců v českém kontextu

Metodologický postup při řešení projektu:

- Kombinace kvalitativního a kvantitativního přístupu:
  - 20 hloubkových rozhovorů se zaměstnanými cizinci
  - dotazníkové šetření zaměstnaných cizinců (1011 respondentů)
- Inspirace z předchozího výzkumu:
Zaměstnání cizinců 2001 (VÚPSV)

[Analýza současné situace pracovních migrantů v ČR ze třetích zemí]

- demografické charakteristiky migrantů,
- počet dětí,
- jejich vzdělanostně-kvalifikační předpoklady,
- současnou profesi vykonávanou v ČR,
- důvody migrace, proč preferují ČR
- délku a pracovní zkušenosti z předchozího pobytu v ČR,
- sociální sítě v ČR,
- jazykové znalosti

Struktura výběrového souboru - kvóty

Stání příslušnost

Ukrajina	69,3 %
Rusko	8,1 %
Bulharsko	5 %
Bělorusko	3,4 %
Moldavsko	2,1 %
Čína	1,9 %
USA	1,6 %
Mongolsko	1,1 %

Pohlaví

66 % muži
34 % ženy

Věkové skupiny

15 – 29 34 %
30 – 39 31 %
40 + 35 %

Regiony – NUTS 2

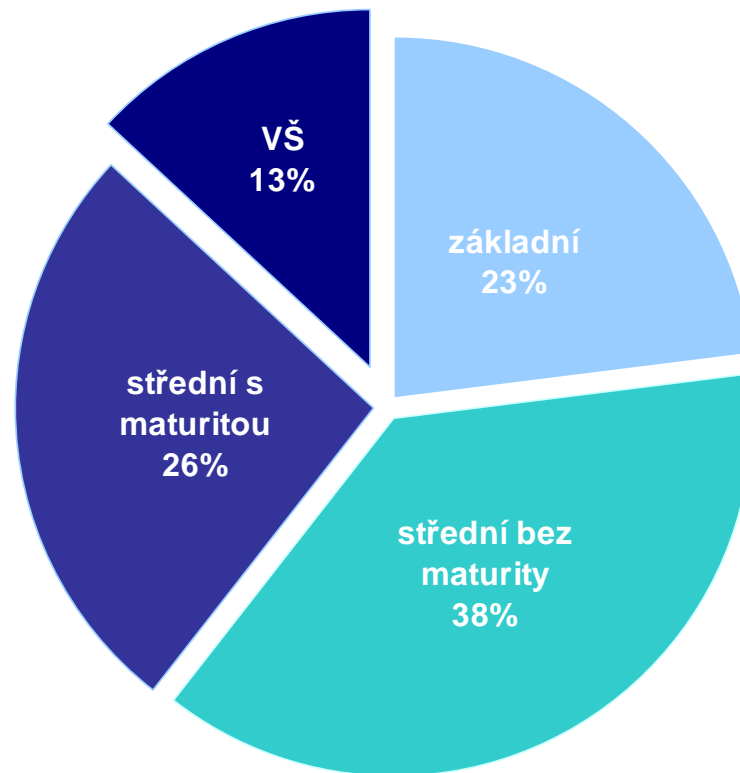
Praha 43,4 %
Střední Čechy 9,3 %
Jihozápad 8,7 %
Severozápad 5,9 %
Severovýchod 11,5 %
Jihovýchod 15,1 %
Střední Morava 2,9 %
Moravskoslezsko 3,2 %

Celkový počet respondentů 1011

Vzdělanostní struktura pracovních migrantů v ČR

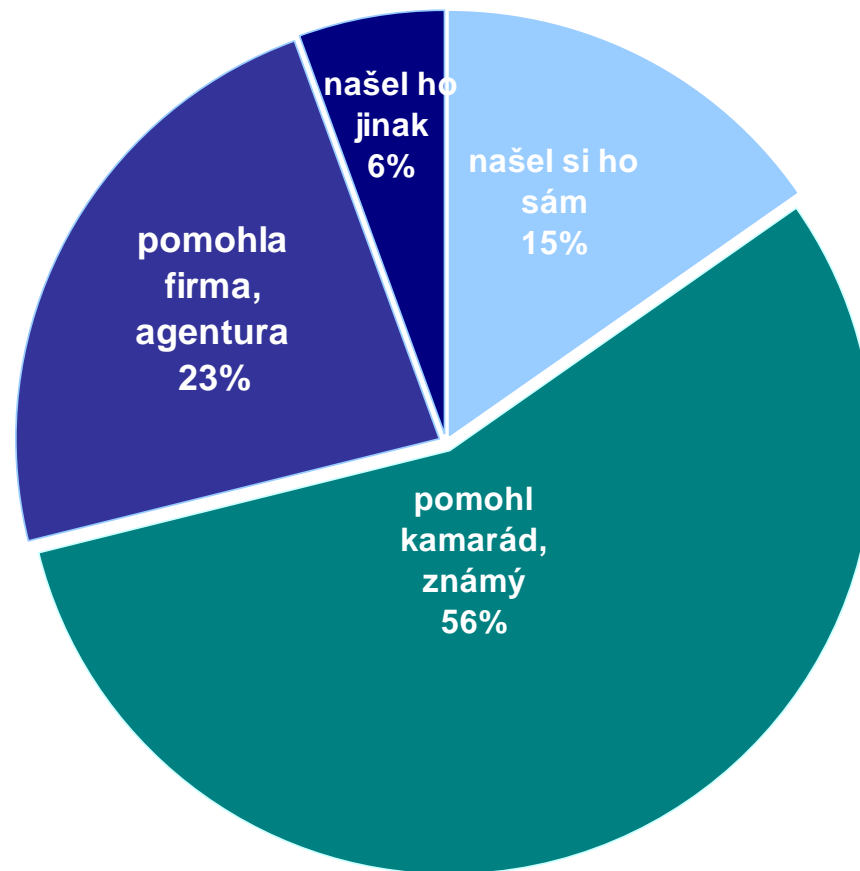
Průměrní délka školní docházky pracovních migrantů v ČR – 12 let

Vzdělání cizinců podle vybraných výzkumů

- **2001, IOM Praha a PŘ.F UK (D. Drbohlav) „Integrace cizinců“**
  - 150 respondentů, dotazníky, „snow-ball“
  - cizinci s dlouhodobým pobytem (Ukrajinců, Vietnamci a Arméni)
  - **52% vysokoškoláků**
- **2001, VÚPSV (M. Horáková), „Zaměstnaní cizinci“**
  - 923 respondentů, dotazníky, kvótní výběr, databáze CPP ČR
  - zaměstnaní cizinci z tzv. třetích zemí
  - **12% vysokoškoláků**
  -
- **2006, GAC s.r.o. (I. Gabal) „Analýza přístupu žen imigrantek a mužů imigrantů ke vzdělávání a na trh práce v ČR“**
  - 618 respondentů, dotazníky, kvótní výběr (?)
  - cizinci s pobytem v ČR (Vietnamci, Číňane, Ukrajinci, Rusové)
  - **22% vysokoškoláků**

[Jak si našel zaměstnání v ČR?]

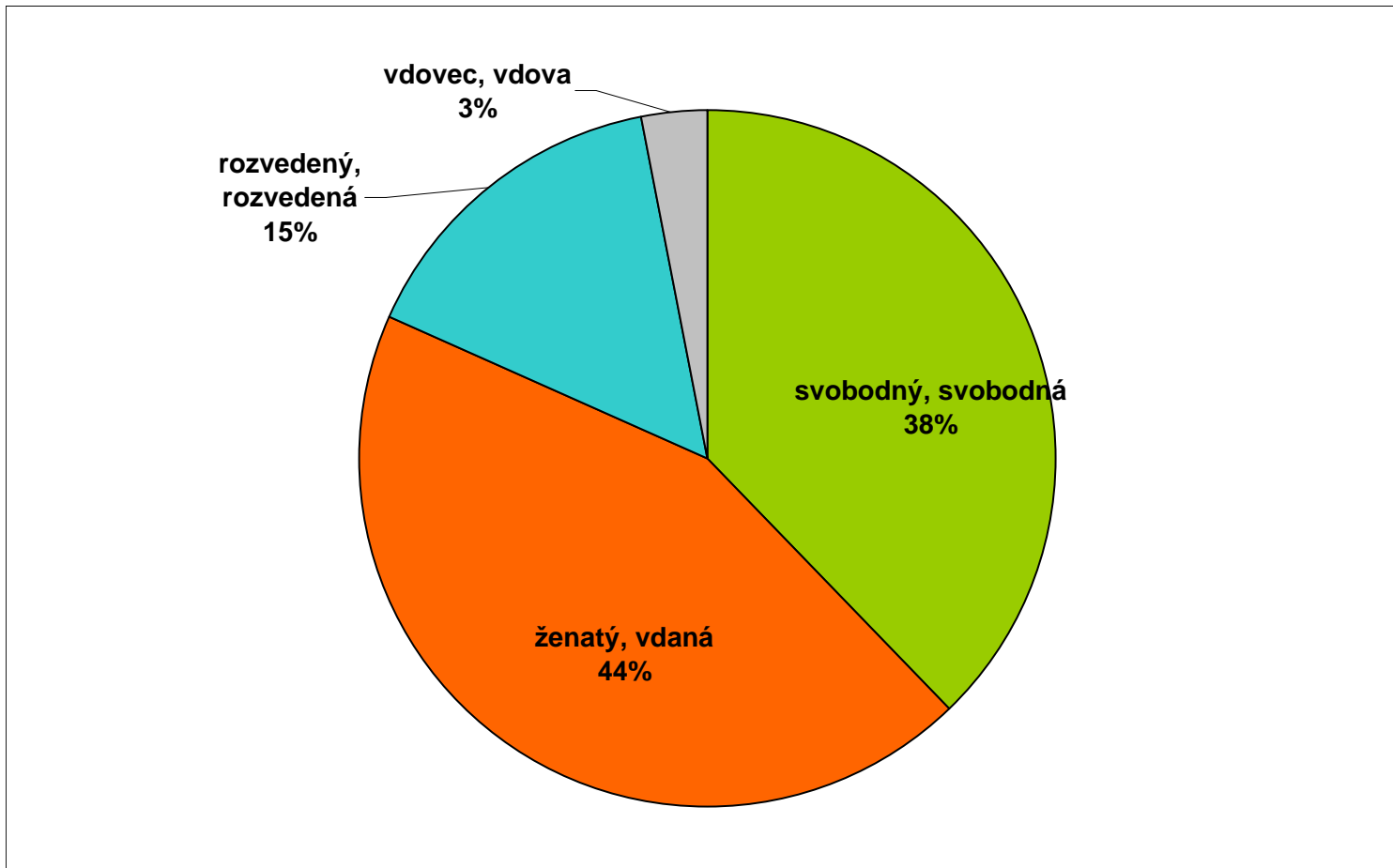

[Charakteristiky práce v ČR]

- Většina respondentu vykonává dělnickou a nekvalifikovanou práci
- 40% (!) zaměstnaných se domnívá, že nemá šanci na pracovní postup

Rodinný stav respondentů

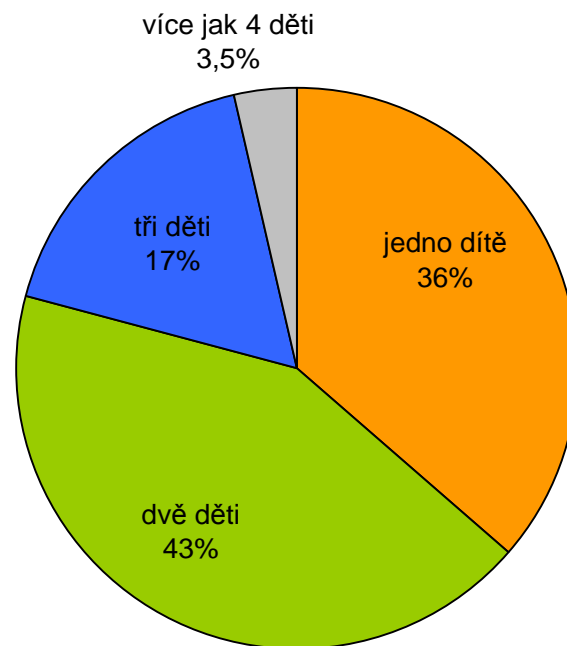
Život v partnerství

- 75 % respondentů žije v partnerství (v manželství)
  - Pětina těchto respondentů uvedla, že jejich partnerem je Čech
  - Více než polovina těchto respondentů uvedla, že jejich partner nežije v ČR a velká část (41,4 %) z těchto respondentů uvedla, že by chtěli aby jejich partner žil v ČR
- 25 % nemá partnera/partnerku (manžela/manželku)

Rodičovství

- 56,3 % respondentů má děti

70 % cizinců, kteří mají aspoň jedno dítě odpovědělo, že jejich děti s nimi nežijí v ČR, pouze 1/3 z nich si přeje, aby s nimi žili společně v ČR.

Počet dětí, které by respondenti chtěli mít:

- Žádné 7 %
- 1 13 %
- 2 40 %
- 3 17 %
- 4+ 3 %
- Neví 20 %

Domov v ČR?

- 57 % se v ČR cítí jako doma
- 76 % respondentů by poradilo svým přátelům, známým a kamarádům žít v ČR

Srovnání života v ČR se zemí původu

Pro 59 % respondentů je bydlení v ČR lepší než v zemi původu.

Pro 73 % respondentů je práce v ČR lepší než v zemi původu.

Pro 96 % respondentů je finanční situace v ČR lepší než v zemi původu.

Plánujete v budoucnu žádat o trvalý pobyť v ČR ?

	Absolutní počet	%
Ano	444	43,9
Ne	251	24,8
Neví	316	31,3
Celkem	1011	100

Myslíte si, že za 5 let budete nebo nebude žít v ČR?

	Absolutní počet	%	
Určitě bude žít v ČR	178	17,6	47,3 %
Spíše bude žít v ČR	303	29,8	
Spíše nebude žít v ČR	116	11,5	17,8 %
Určitě nebude žít v ČR	63	6,3	
Neví	353	34,9	34,9 %
Celkem	1011	100	

Aspirace do budoucna záleží na možnostech získání lepší práce

	Určitě nebo spíše zůstane v ČR	Zatím neví	Určitě nebo spíše nezůstane v ČR
Myslí, že má šanci na pracovní postup	70 % (188)	20 % (55)	10 % (27)
Myslí, že nemá šanci na pracovní postup	38 % (154)	36 % (144)	26 % (103)
Neví	40 % (136)	45 % (152)	15 % (50)

Aspirace do budoucna vs.rodinné vazby v ČR, řádková procenta

	Určitě nebo spíše zůstane v ČR	Zatím neví	Určitě nebo spíše nezůstane v ČR
Nikdo z rodiny není v ČR	30,5 % (130)	44,6 % (190)	24,9 % (106)
Partner nebo aspoň jeden z členů rodiny je v ČR	59,7 % (349)	27,9 % (163)	12,5 % (73)

Děkujeme za pozornost

Mgr. Yana Leontiyeva
Yana.Leontiyeva@soc.cas.cz

Mgr. Michaela Vojtková
Michaela.Vojtkova@soc.cas.cz

Sociologický ústav
Akademie věd ČR, v.v.i.

